

10. Стандарти професійної відповідальності, основні обов'язки і права прокурорів: прийняті Міжнародною Асоціацією Прокурорів (МАП) 23 трав. 1999 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: науково-практичний посібник / А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2013. – С. 75–79.
11. Шинальський О. Прийняття Кодексу професійної етики та поведінки прокурора – невідкладна вимога часу / О. Шинальський // Вісник прокуратури. – 2008. – № 7. – С. 9–15.

References:

1. Lapkin A. V. Zakon Ukrainy «Pro prokuraturu». Naukovo-praktychnyi komentar / A. V. Lapkin. – Kh. : Pravo, 2015. – 680 s.
2. Tolochko O. Kodeks profesiinoi povedinky (etyky) prokurora: problemy pryiniattia ta vprovadzhennia / O. Tolochko, S. Podkopaiev // Visnyk prokuratury. – 2006. – № 4. – S. 58–62.
2. Savchuk K. O. Standarty mizhnarodni / K. O. Savchuk // Yurydychna entsyklopediia: V 6 t. / Redkol.: Yu.S. Shemchushenko (hol. redkol.) ta in. – K.: Ukr. entsykl., 1998. – T. 5: P-S. – 2003. – S. 615.
3. Lapkin A. V. Pravovi osnovy prokurorskoj diialnosti : nauk.-prakt. posib / A. V. Lapkin ; za red. P. M. Karkacha. – 2-he vyd., zminene i dopov. – Kh. : Pravo, 2013. – 320 s.
4. Marchuk N. V. Orhanizatsiino-pravovi osnovy diialnosti prokurora u dosudovomu kryminalnomu provadzhenni : avtoreferat dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.10 / N. V. Marchuk. – Kh. : b. v, 2013. – 20 s.
5. Kodeks profesiinoi etyki ta povedinky pratsivnykiv prokuratury [Elektronnyi resurs]: zatv. nakazom Heneralnoho prokurora Ukrainy vid 28.11.2012 № 123 – Rezhym dostupu: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102. – Zaholovok z ekrana.
6. Kodeks povedenya dolzhnostnykh lyts po podderzhaniyu pravoporiadka: Pryniat Rezoliutsyi Heneralnoi Assambley OON 34/169 ot 17.12.1979 / Prava liudyny. Zbirnyk dokumentiv // ukl. V.S. Semenov, O.N. Yarmysh ta in. – Kh.: Un-t vnutr. sprav, 1997. – S. 155–159.
7. Kerivni pryntsyipy, shcho stosuiutsia roli osib, yaki zdiisniuiut sudove peresliduvannia: Pryiniati VIII Konhresom OON z poperedzhennia zlochynnosti ta povodzhennia z pravoporushnykamy, Havana, Kuba, 27 serp. – 7 veresn. 1990 r. / Pravovi osnovy prokurorskoj diialnosti v Ukraini: naukovo-praktychnyi posibnyk // A.V. Lapkin. – Kh. : Pravo, 2013. – S. 48–54.
8. Pro rol derzhavnoho obvynuvachennia v systemi kryminalnoho pravosuddia: Rekomendatsiia R (2000) 19 Komiteta Ministriv derzhavam-chlenam Rady Yevropy, pryiniata 6 zhovt. 2000 r. / Pravovi osnovy prokurorskoj diialnosti v Ukraini: naukovo-praktychnyi posibnyk // A.V. Lapkin. – Kh. : Pravo, 2013. – S. 55–64.
9. Yevropeiski kerivni pryntsyipy z etyki i povedinky dlia prokuroriv: Budapeshtski kerivni pryntsyipy; pryiniati na 6-y konf. hen. prokuroriv krain Yevropy 31.05.2005, Budapesht) // Pravovi osnovy prokurorskoj diialnosti v Ukraini: naukovo-praktychnyi posibnyk / A.V. Lapkin. – Kh. : Pravo, 2013. – S. 70– 74.
10. Standarty profesiinoi vidpovidalnosti, osnovni oboviazky i prava prokuroriv: pryiniati Mizhnarodnoiu Asotsiatsiieiu Prokuroriv (MAP) 23 trav. 1999 r. // Pravovi osnovy prokurorskoj diialnosti v Ukraini: naukovo-praktychnyi posibnyk / A.V. Lapkin. – Kh.: Pravo, 2013. – S. 75–79.
11. Shynalskyi O. Pryiniattia Kodeksu profesiinoi etyki ta povedinky prokurora – nevidkladna vymoha chasu / O. Shynalskyi // Visnyk prokuratury. – 2008. – № 7. – S. 9–15.

Рецензент: доктор юридичних наук, Теремецький В.І.

УДК 347.965

Шкребець Є.Ф.,

здобувач кафедри загальноправових дисциплін
факультету ПМК ХНУВС

КЛАСИФІКАЦІЯ ДЖЕРЕЛ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено дослідженню класифікації джерел адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності в Україні. На підставі аналізу нормативно-правових актів розроблено авторське бачення можливості використання визначених джерел адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності в Україні. Встановлено, що джерела адміністративного права щодо адвокатської діяльності можуть поділятися на: нормативно-правовий акт, нормативний договір, правовий прецедент, правовий звичай і доктрина.

Ключові слова: адвокатська діяльність, джерела права, адміністративне право, класифікація.

Шкребець Е.Ф.,

соискатель кафедры общеправовых дисциплин
факультета ПМК ХНУВД

КЛАСИФИКАЦІЯ ИСТОЧНИКИ АДМИНИСТРАТИВНОГО ПРАВА ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ АДВОКАТСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ

Статья посвящена исследованию классификации источников административного права по обеспечению адвокатской деятельности в Украине. На основании анализа нормативно-правовых актов разработан авторское видение возможности использования определенных источников административного права по обеспечению адвокатской деятельности в Украине. Установлено, что источники административного права по адвокатской деятельности могут разделяться на: нормативно-правовой акт, нормативный договор, правовой прецедент, правовой обычай и доктрина.

Ключевые слова: адвокатская деятельность, источники права, административное право, классификация.

Shkrebets E.F.,

Competitor of the Department of common law disciplines
Faculty PMK HNUVD

CLASSIFICATION OF SOURCES OF ADMINISTRATIVE LAW FOR THE ADVOCATE ACTIVITY IN UKRAINE

The article investigates the classification of sources of administrative law to ensure the legal profession in Ukraine. Based on the analysis of legal acts designed by the author's vision of the possibility of using certain sources of administrative law to ensure the legal profession in Ukraine. It was found that the sources of administrative law for the legal profession can be divided into: a legal act, the regulatory contract, legal precedent, legal practice and doctrine.

Background is that in the last two decades, national advocacy dynamic. In 2012 was adopted the Law of Ukraine "On Advocacy and advocacy" in the same year at the inaugural Congress of Advocates of Ukraine approved legal ethics rules that establish binding rules of conduct for each lawyer in the exercise of advocacy based on ethical criteria Advocacy and traditions, as well as on international standards and rules of the legal profession. However, despite positive trends in the data, the current state of the scope of legal aid in Ukraine is not recognized as an effective lawyer community and public authorities and the majority population.

In modern Ukraine dichotomy persists entities providing citizens and their associations legal aid, there are double standards regulating the legal profession. Foreign and domestic legal and consulting companies are in a much more favorable terms than the lawyers and the existing legislation on the profession and the Bar ECONOMIC cases of free legal aid and do not cover the modern social needs related to the development of civil turnover and its legal regulation also require changes in approaches to the definition of activities incompatible with the status of a lawyer, and the issue of institutional independence of the Bar that is available in Ukraine need for a strong and independent legal profession.

The purpose and objective of the article is to study and determine the classification of the sources of administrative law to provide advocacy in Ukraine.

The conclusions are that the history of the institute of advocacy requires transformation and sources of administrative law in a particular area. In our view, the sources of modern administrative law to provide advocacy should pay attention to the legal custom., Who flew in today's conditions hardly used.

Keywords: advocacy, sources of law, administrative law, classification.

Актуальность проблематики. В останні два десятиріччя вітчизняна адвокатура динамічно розвивається. У 2012 р. був ухвалений Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [1], у цьому ж році на установчому З'їзді адвокатів України затверджені Правила адвокатської етики, що встановлюють обов'язкові для кожного адвоката правила поведінки при здійсненні адвокатської діяльності засновані на

етичних критеріях і традиціях адвокатури, а також на міжнародних стандартах і правилах адвокатської професії.

Проте, не дивлячись на дані позитивні тенденції, нинішній стан сфери надання юридичної допомоги в Україні признається ще недостатньо ефективним як адвокатським співтовариством і органами державної влади, так і більшістю населення. У сучасній Україні зберігається дихотомія суб'єктів, що надають громадянам і їх об'єднанням юридичну допомогу, спостерігаються подвійні стандарти регулювання юридичної професії.

Ступінь наукової розробки проблеми. Окремі питання, пов'язані з проблемою забезпечення діяльності адвокатури і адвокатських об'єднань в своїх працях досліджували відомі європейські науковці та їх наукові колективи: К. Волкер, М. Дж., Рене де Грут, Х. Кетц, Дж. Марімен, Б. Футей та ін; вітчизняні юристи – науковці, а саме: В. Андрейцев, Т. Варфоломєєва, О. Жуковська, В. Журавський, В. Опришко, В. Сущенко, О. Святоцький, В. Медведчук, О. Копиленко, В. Комаров, М. Костицький, Ю. Шемшученко та інші. Проте проведений аналіз джерел дає підстави говорити про відсутність спеціальних досліджень, які присвячені класифікації джерел адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності в Україні.

Метою статті є дослідження та визначення класифікації джерел адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності в Україні.

Виклад матеріалу. Розвиток суспільних відносин, зміна економічного устрою, інтенсифікація правових зрушень привели українську державу до нового якісного стану. У романо-германській правовій родині немає єдиного визначення джерел права. Розмаїтість національних, етнічних та історичних розходжень у країнах романо-германського права, особливості правових культур, як і багато інших факторів (як суб'єктивні, так і об'єктивні), не дозволили виробити в юристів-теоретиків і юристів-практиків єдиної думки про те, що таке джерело права, яким повинне бути його визначення [2, с. 30]. Однак відсутність єдиного уявлення щодо джерел права зовсім не означає, що серед дослідників, які займаються даною проблемою, не вироблено загального уявлення щодо цього.

Радянська і пострадянська теорії розглядають джерела адміністративного права як акти органів державної влади, що регулюють суспільні відносини в сфері управління; зовнішня форма вираження адміністративних норм [3, с. 16-19]. Теорія джерел у європейських закордонних країнах розглядає останні як засоби обмеження державної адміністрації і акцентує увагу на практиці адміністративних судів [4, с. 22].

У той же час слід зазначити, що загальними для всіх систем, що входять у романо-германську правову родину, є наступні джерела права: нормативно-правові акти на чолі з законом; звичаї, що утворюють систему норм, іменованих звичайним правом; судова практика, судові прецеденти, які у цілому визнаються джерелами права, що, проте, в окремих країнах (наприклад, у Німеччині) нерідко заперечується; міжнародні договори; загальні принципи права, які часто розглядаються в науковій літературі як «вищі принципи», у відповідності, з якими повинна будуватися діяльність судових і інших державних органів; доктрини, за допомогою яких виробляються багато принципів романо-германського права і у законодавчому порядку створюються численні норми права, що охоплюють у різні сфери соціального життя [5, с. 22-23].

В Україні реалізується система джерел адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності, яка містить у собі такі види джерел: нормативно-правовий акт, нормативний договір, правовий прецедент, правовий звичай і доктрина. Провідну роль у системі нормативних актів займає Конституція України (як Основний Закон держави) і закони.

Значення Конституції як провідного джерела адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності полягає в тому, що ч. 2 ст. 59 Конституції України [6] для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура. Механізми реалізації цього конституційного положення встановлюються у Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [1] від 05 липня 2012 р. У зазначеному документі встановлено, що адвокатура України - недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому цим Законом.

Крім Конституції і законів, джерелами адміністративних актів є також підзаконні нормативні акти: адміністративні акти Президента, Постанови Кабінету Міністрів України, накази міністерств та інших посадових осіб виконавчої влади, рішення органів місцевого самоврядування. Так, у визначеній сфері існують постанова кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі» [7]. Особливе місце в системі забезпечення адвокатури займають накази та роз'яснення Міністерства юстиції України: наприклад роз'яснення «Реформування системи доступу до адвокатської професії та дисциплінарної відповідальності адвокатів» [8], «Реформування інституту адвокатури як одна з умов виконання зобов'язань перед Радою Європи» [9] та інші.

Важливим видом серед джерел адміністративного права України є нормативні договори, до яких відносять міжнародні пакти й угоди, конвенційні угоди між галузями державної влади, адміністративні договори між структурами виконавчої влади чи між цими структурами й органами місцевого самоврядування [10, с. 41-42]. Основними документами, що визначають міжнародні стандарти з регулювання юридичної професії, визнаються Конвенція Ради Європи «Про захист прав людини і основоположних свобод» [11], Основні принципи, що стосуються ролі юристів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам 27 серпня – 7 вересня 1990 року [12, с. 207– 215], Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 року [12, с. 215–220], Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства, прийнятий делегацією дванадцяти країн-учасниць на пленарному засіданні у Страсбурзі в жовтні 1988 року [12, с. 222–233], а також, але не обмежуючись, Рекомендація Рес (2000)21 Комітету Міністрів Державам-членам Ради Європи про свободу здійснення професії адвоката, прийнята 25 жовтня 2000 року (надалі за текстом – Рекомендація Рес (2000)21) [13, с. 7]. Актом міжнародного визнання України у складі держав-членів Ради Європи стало прийняття України до складу держав-членів Ради Європи у 1995 році, а також ратифікація

Україною 17 липня 1997 року Конвенції Ради Європи «Про захист прав людини і основоположних свобод», Першого протоколу та протоколів №№ 2, 4, 7, 11 до Конвенції. Відмінністю Конвенції Ради Європи «Про захист прав людини і основоположних свобод» (надалі за текстом – «Європейська Конвенція») від інших міжнародних договорів у галузі прав людини є існування дієвого механізму захисту прав у вигляді Європейського суду з прав людини, який розглядає індивідуальні скарги на порушення Європейської Конвенції та приймає обов'язкові для виконання державою рішення. Судова практика зазначеного Суду *defacto* є джерелом загальноєвропейських стандартів прав людини (прецедентне право) і визнає примат Європейської Конвенції над національними конституціями [14, с. 1073]. У 2006 році Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» [15]. Так, зокрема, згідно статті 17 цього Закону національні суди України застосовують Європейську Конвенцію і практику Європейського суду з прав людини як джерело права. Законом України «Про міжнародні договори України» № 1906-VI від 29 червня 2004 року встановлено, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України і застосовуються в порядку, передбаченому для норм національного законодавства України [16]. Чинні міжнародні договори України підлягають сумлінному дотриманню відповідно до норм міжнародного права (принцип *pactasuntser vanda*). Окремо маю відзначити Висновок № 190 (1995) Парламентської Асамблеї Ради Європи щодо вступу України до Ради Європи, що прийнятий у Страсбурзі 26 вересня 1995 року, відповідно до положень якого: «Асамблея вважає, що за змістом ст. 4 Статуту Ради Україна здатна і бажає виконувати обов'язки члена Ради Європи, визначені у ст. 3: «Кожний член Ради Європи обов'язково має визнати принципи верховенства права та здійснення прав і основних свобод людини всіма особами, що знаходяться під його юрисдикцією, і має щиро і ефективно співробітничати в досягненні мети Ради»: ... їх. Статус правничої професії буде захищено законом та буде засновано професійну асоціацію адвокатів;...» [12, 246].

Одним з видів джерел адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності України виступають правові прецеденти (судові, адміністративні). У теорії права під правовим прецедентом розуміють акт-документ, що містить нові норми права в результаті рішення конкретної юридичної справи судовим чи адміністративним органом, якому надається загальнообов'язкове значення при рішенні подібних справ у майбутньому [17, с. 15].

Розглядаючи джерела права, варто звернути увагу на судову практику і судовий прецедент. Не можна не погодитися з думкою М. Н. Марченко про те, що «ці два явища не є ідентичними феноменами. Тому що коли мова йде про судову практику як джерело права, то мається на увазі, принаймні, два його значення. В одних випадках — це діяльність судів, пов'язана не стільки з правозастосуванням, скільки з правотворчістю, виробленням у процесі розгляду конкретних справ загальнообов'язкових правил поведінки. В інших випадках судова практика — це самі вироблені в процесі судової діяльності загальнообов'язкові рішення» [18, с. 30]. В. А. Туманів під судовою практикою розуміє сформовані судами загальні «правові положення» у вигляді правил,

принципів, вказівок і визначень, що мають визначений ступінь загально визнаної обов'язковості [19, с. 36-37].

З метою належного забезпечення адвокатської діяльності прийняті Постанови судів (Вищого господарського суду, Вищого спеціалізованого суду, Вищого адміністративного суду, тощо): «Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах» [20], «Про практику застосування адміністративними судами положень Закону України від 13 січня 2011 року № 2939-VI "Про доступ до публічної інформації"» [21] та інші.

Таким чином, завдяки судовому прецеденту і судовій практиці відбувається не лише індивідуально-правове, а й нормативно-правове забезпечення адвокатської діяльності України.

Джерелом адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності є також правовий звичай. У теорії права правовий звичай розглядається як «акт-документ, який містить норми-звичаї (правила поведінки, що склалися в результаті багаторазового повторення людьми визначених дій), що санкціоновані державою і забезпечуються нею» [22, с. 335]. Слід зазначити, що держава визнає не всі звичаї, що склалися в суспільстві, а тільки ті, котрі мають найбільше значення для суспільства, відповідають його інтересам та історичному етапу його розвитку.

У стародавні часи, коли українське судочинство характеризувалося суцільним пануванням звичаєвого права та повною його перевагою над писаним законом, праця захисника у судах мала характер громадського, товариського, а не професійного заняття. Його роль полягала виключно в моральній підтримці своєї сторони. На наш погляд саме ця норма, є зародком Правил адвокатської етики.

Одним із джерел адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності є доктрина — «акт-документ, який містить концептуально оформлені правові ідеї, принципи, що розроблені вченими з метою удосконалення законодавства, усвідомлені суспільством і визнані державою як обов'язкові» [22, с. 336]. для адміністративного права важливе значення має Концепція адміністративної реформи в Україні 1998, яка була санкціонована відповідним указом Президента України [20] та інші.

Висновок. Таким чином, історія розвитку інституту адвокатської діяльності вимагає трансформації і серед джерел адміністративного права у визначеній сфері. На наш погляд, до джерел сучасного адміністративного права щодо забезпечення адвокатської діяльності слід звернути увагу на правовий звичай, який на жаль в умовах сьогодення майже не використовуються.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», від 05.07.2012 № 5076-IV // Урядовий кур'єр від 05.09.2012. - № 159
2. Давид Р., Жоффре-Спинози К. Основне правовое системы современности // Пер. с фр. В.А. Туманова. — М.: Междунар. отношения, 1999. — 400 с.
3. Бахрах Д. Н. Административное право: Учеб. для вузов. — М.: БЕК, 1999. — 301 с.
4. Ведель Ж. Административное право Франции. — М.: Прогресс, 1973 — 512 с.
5. Марченко М. Н. Источники романо-германского права: понятие, виды, классификация // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 11. Право. — 2000. — № 2. — С. 14-28.
6. Конституція України: Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — ст. 141.

7. Про затвердження Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі, та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі: постанова Кабінету міністрів України від 11.01.2012 № 8// Урядовий кур'єр від 26.01.2012 — № 15
8. Реформування системи доступу до адвокатської професії та дисциплінарної відповідальності адвокатів: Роз'яснення Мін'юст України від 28.02.2013 [Електронний варіант] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0006323-13>
9. Реформування інституту адвокатури як одна з умов виконання зобов'язань перед Радою Європи: Роз'яснення Мін'юст України від 17.07.2013 [Електронний варіант] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0014323-13>
10. Александров Н. Г. К вопросу о роли договора в правовом регулировании общественных отношений // Ученые записки ВШЮН. М.: Юридическое издательство Министерства юстиции СССР, - 1946. - Вып. VI. - С. 60-83.
11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : станом на 01.11.2013 р. / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим до- ступу до документу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/ show/995_004
12. Адвокатура в Україні. Науково-практичний коментар Закону України «Про адвокатуру». Міжна-родно-правові стандарти адвокатської діяльності. Організація адвокатури / Академія адвокатури України ; авт.-упоряд. Варфоломеева Т.В., Гончаренко С.В. – К. : Юрінком Інтер, 2010 – 400 с.
13. Восточное партнерство – Содействие правовой реформе в странах Восточного партнерства. Рабочая группа «Профессиональные судебные системы». До-клад. Профессия адвоката [Електронний ресурс]. – Страсбург, май 2012 г.– Режим доступу: <http://www. coe.int/capacitybuilding>
14. Право Европейского Союза : учебник / [под ред. С.Ю. Кашкина]. – 3-е изд. – М. : Юрайт, 2011. – 1119 с. – Серия: Магистр.
15. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» 3477-IV від 23.02.2006 р. Станом на 01.11.2013 р. / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до документу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/ show/3477-15>
16. Закон України «Про міжнародні договори» № 1906-IV від 29.06.2004 р. Станом на 01.11.2013 р. / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до документу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/ show/1906-15>.
17. Демин А. В. Нормативный договор как источник административного права // Государство и право. — 1998. — № 2. — С. 15-21
18. Марченко М.Н. Основне источники англосаксонского права: понятие, прецедент [Текст] / М.Н. Марченко // Вест ник Московского университета. Сер.11.Право. - 1999. - N4. - С. 26-41.
19. Туманов В. А. Роль судебной практики в развитии судебного права // СССР-Франция: Социологический и международный аспект сравнительного правоведения. — М., 1987. — С. 36-37.
20. Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах: постанова Вищого спеціалізованого суду від 17.10.2014 № 10 [Електронний варіант] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0010740-14>
21. Про практику застосування адміністративними судами положень Закону України від 13 січня 2011 року № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації»: постанова Вищого адміністративного суду від 30.09.2013 № 11 [Електронний варіант] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0011760-13>
22. Скакун, О. Ф.. Теория государства и права [Текст] : учебник / О. Ф.Скакун. - X. : Консум, 2000. - 704 с
23. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22 липня 1998 р. № 810/98 із змінами і доповненнями, внесеними указами Президента України від 10 вересня 1998 р. № 1000/98, від 21 вересня 1998 р

References:

1. Zakon Ukrainy «Pro advokaturu ta advokatsku diialnist'», vid 05.07.2012 № 5076-IV // Uriadovi kurier vid 05.09.2012. - № 159
2. Davyd R., Zhoffre-Spynozy K. Osnovne pravove systemy sovremennosti // Per. s fr. V.A. Tumanova. — М.: Mezhdunar. otnosheniya, 1999. — 400 s.
3. Bakhrakh D. N. Admynystratyvnoe pravo: Ucheb. dlia vuzov. — М.: БЕК, 1999. — 301 s.
4. Vedel Zh. Admynystratyvnoe pravo Frantsyy. — М.: Prohress, 1973 – 512 s.
5. Marchenko M. N. Ystochnyky romano-hermanskohe prava: poniatye, vydy, klassyfykatsyia // Vestn.Mosk. unta. Ser. 11. Pravo. — 2000. — № 2. — S. 14-28.

6. Konstytutsiia Ukrainy: Pryiniata Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy 28 chervnia 1996 r. (zi zminamy ta dopovnenniamy) // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 1996. – № 30. – st. 141.
7. Pro zatverdzhennia Poriadku i umov ukladennia kontraktiv z advokatamy, yaki nadaiut bezoplatnu vtorynnu pravovu dopomohu na postiinii osnovi, ta dohovoriv z advokatamy, yaki nadaiut bezoplatnu vtorynnu pravovu dopomohu na tymchasovii osnovi: postanova Kabinetu ministriv Ukrainy vid 11.01.2012 № 8// Uriadovyi kurier vid 26.01.2012 — № 15
8. Reformuvannia systemy dostupu do advokatskoi profesii ta dystsyplinarnoi vidpovidalnosti advokativ: Roziasnennia Miniust Ukrainy vid 28.02.2013 [Elektronnyi variant] – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0006323-13>
9. Reformuvannia instytutu advokatury yak odna z umov vykonannia zoboviazan pered Radoiu Yevropy: Roziasnennia Miniust Ukrainy vid 17.07.2013 [Elektronnyi variant] – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0014323-13>
10. Aleksandrov N. H. K voprosu o roly dohovora v pravovom rehulyrovanyu obshchestvennykh otnosheniy // Uchenye zapysky VYIuN. M.: Yurydycheskoe yzdatelstvo Mynysterstva yustytsyy SSSR, - 1946. - Выр. VI. - S. 60-83.
11. Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod : stanom na 01.11.2013 r. / Ofitsiinyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym do- stupu do dokumentu : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
12. Advokatura v Ukraini. Naukovo-praktychnyi komentar Zakonu Ukrainy «Pro advokaturu». Mizhna-rodno-pravovi standarty advokatskoi diialnosti. Orhanizatsiia advokatury / Akademiia advokatury Ukrainy ; avt.-uporiad. Varfolomeieva T.V., Honcharenko S.V. – K. : Yurinkom Inter, 2010 – 400 s.
13. Vostochnoe partnerstvo – Sodeistviye pravovoi reforme v stranakh Vostochnoho partnerstva. Rabochaia hruppa «Professyonalnye sudebnye systemy». Do-klad. Professyia advokata [Elektronnyi resurs]. – Strasburh, mai 2012 h.– Rezhym dostupu: <http://www.coe.int/capacitybuilding>
14. Pravo Evropeiskoho Soiuza : uchenyk / [pod red. S.Iu. Kashkina]. – 3-e yzd. – M. : Yurait, 2011. – 1119 s. – Seryia: Mahystr.
15. Zakon Ukrainy «Pro vykonannia rishen ta zastosuvannia praktyky Yevropeiskoho sudu z prav liudyny» 3477-IV vid 23.02.2006 r. Stanom na 01.11.2013 r. / Ofitsiinyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu do dokumentu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>
16. Zakon Ukrainy «Pro mizhnarodni dohovory» № 1906-IV vid 29.06.2004 r. Stanom na 01.11.2013 r. / Ofitsiinyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu do dokumentu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>.
17. Demyn A. V. Normativnyi dohovor kak ystochnyk admynystratyvnoho prava // Hosudarstvo y pravo. — 1998. — № 2. — S. 15-21
18. Marchenko M.N. Osnovne ystochnyky anghlosaksonskoho prava: poniatye, pretsedent [Tekst] / M.N. Marchenko // Vest nyk Moskovskoho unyversyteta.Ser.11.Pravo. - 1999. - N4. - S. 26-41.
19. Tumanov V. A. Rol sudebnoi praktyky v razvytyysudebnoho prava // SSSR-Frantsyia: Sotsyolohycheskyi y mezhdunarodnyi aspekt sravnytelnoho pravovedeniya. — M., 1987. — S. 36-37.
20. Pro zastosuvannia sudamy zakonodavstva pro sudovi vytraty u tsyvilnykh spravakh: postanova Vyshchoho spetsializovanoho suda vid 17.10.2014 № 10 [Elektronnyi variant] – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0010740-14>
21. Pro praktyku zastosuvannia administratyvnymy sudamy polozhen Zakonu Ukrainy vid 13 sichnia 2011 roku № 2939-VI «Pro dostup do publichnoi informatsii»: postanova Vyshchoho administratyvnoho suda vid 30.09.2013 № 11 [Elektronnyi variant] – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0011760-13>
22. Skakun, O. F.. Teoryia hosudarstva y prava [Tekst] : uchebnyk / O. F.Skakun. - Kh. : Konsum, 2000. - 704 s
23. Pro zakhody shchodo vprovadzhennia Kontseptsii administratyvnoi reformy v Ukraini: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 22 lypnia 1998 r. № 810/98 iz zminamy i dopovnenniamy, vnesenymy ukazamy Prezydenta Ukrainy vid 10 veresnia 1998 r. № 1000/98, vid 21 veresnia 1998 r

Рецензент: кандидат юридических наук, Дрозд О.Ю.